

Ντοκουμέντο

Ο Χένρι Κίσινγκερ αρνήθηκε κάθε παρέμβαση προς τους Συνταγματάρχες των Αθηνών, προκειμένου να διαπιστώσει ποια τύχη είχε επιφυλαχθεί στον κατηγορούμενο για «βομβιστικές επιθέσεις», αντιστασιακό Κώστα Σημίτη, παρά την έκκληση του Γερμανού δημοσιογράφου φίλου του Γκίντερ Γκας.

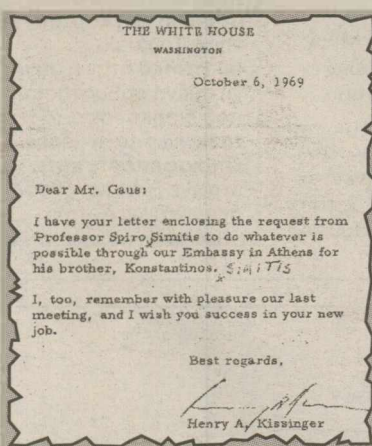
Όταν ο Χ. Κίσινγκερ "ξέγραψε" τον βομβιστή Κώστα Σημίτη

Στο έλκος των Απριλιανών άφηναν οι ΗΠΑ, το 1969, τον σημερινό πρωθυπουργό

ΙΟΥΛΙΟΣ του 1969. Ο καθηγητής Σπύρος Σημίτης, που ζει και εργάζεται στη Γερμανία, πληροφορείται από την Αθήνα ότι ο αδελφός του, Κώστας Σημίτης, και η σύζυγός του, Δάφνη, έχουν εξαφανιστεί. Από τη Φρανκφούρτη, όπου βρίσκεται, προσπαθεί να συλλέξει πληροφορίες για την τύχη των δικών του ανθρώπων. Μάταια... Οι πληροφορίες είναι συγκεχυμένες. Μερικοί ομιλούν για εξαφάνιση, άλλοι υποστηρίζουν ότι η χούντα συνέλαβε το ζεύγος Σημίτη. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι είναι φυλακισμένοι σε άγνωστο μέρος.

Μέσω φίλων του, κινητοποιεί τη γερμανική κυβέρνηση. Οι παρεμβάσεις των Γερμανών δεν φέρνουν αποτέλεσμα. Αντίθετα, μια νέα πληροφορία, που φτάνει από την ελληνική πρωτεύουσα, ανησυχεί σφοδρά τον Έλληνα καθηγητή. Τον ενημερώνουν ότι ο σημερινός πρωθυπουργός έχει όντως εξαφανιστεί και η σύζυγός του κρατείται σε φυλακή στην Αθήνα.

Επικοινωνεί αμέσως με τον Gunter Gaus, τον νέο αρχισυντάκτη του περιοδικού Der Spiegel, που είναι φίλος του και ζητά τη βοήθειά του. Ο κ. Gaus γνωρίζει τον Χένρι Κίσινγκερ, τον παλιό σύμβουλο Εθνικής Ασφάλειας του Λευκού Οίκου. Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών είναι ο Ρί-

Μια από τις «ξερές» απαντήσεις του Χένρι Κίσινγκερ προς τον αρχισυντάκτη του γερμανικού περιοδικού «Σπίγκελ», Γκίντερ Γκας.

Του Μ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ

τσαρντ Νίξον. Είναι η εποχή της παντοδυναμίας του. Ο Gaus προθυμοποιείται να «ενοχλήσει» τον Αμερικανό φίλο του και να του ζητήσει να παρέμβει προσωπικά προς τον Γεώργιο Παπαδόπουλο, με αίτημα να αφαιρεθεί ελεύθερη η Δάφνη Σημίτη και -εάν έχει συλληφθεί- να μην εκτελεστεί ο Κώστας Σημίτης.

Ο αρχισυντάκτης του Der Spiegel συνεννοείται με την Ουάσινγκτον και ζητά από τον Σπύρο Σημίτη να γράψει μία επιστολή, με παραλήπτη τον Χένρι Κίσινγκερ, στην οποία θα εξηγείται λεπτομερώς η κατάσταση. Η επιστολή αυτή, φέρει ημερομηνία 31 Ιουλίου 1969. Ο κ. Gaus συνοδεύει την επιστολή με δικό του σημείωμα (ημερομηνία 1 Αυγούστου 1969) και τη

στέλλει στον μετέπειτα σφαγέα της Κύπρου. Είναι βέβαιος ότι η αμερικανική παρέμβαση θα φοβίσει τον Παπαδόπουλο.

Η παράκληση

Ο Γερμανός δημοσιογράφος εξηγεί σε αδρές γραμμές το πρόβλημα και παρακαλεί τον Κίσινγκερ να διαβάσει το τρισέλιδο γράμμα του Σπύρου Σημίτη. «Είμαι βέβαιος ότι από τη νέα θέση την οποία κατέχει τώρα», σημειώνει ο κ. Gaus, «μπορείς να βοηθήσεις αυτούς τους ανθρώπους». Μάλιστα, κάνει και ειδική αναφορά στο επιστημονικό έργο του Σπύρου Σημίτη.

Είναι γεγονός ότι ο Κίσινγκερ έδωσε εντολή να ερευνηθεί αμέσως η υπόθεση. Με σημειώμά του, ζήτησε από τους αξιωματούχους του «Γραφείου Ελλάδος» του Στέιτ Ντιπάρτμεντ να επικοινωνήσουν με την αμερικανική

πρεσβεία στην Αθήνα και να ερευνηθούν το παρελθόν του Κώστα Σημίτη και αν είναι δυνατόν να πληροφορηθούν αν έχει συλληφθεί. Στις 21 Αυγούστου 1969, ο Θιόντορ Ελιοτ, εκτελεστικός διευθυντής του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, έλαβε την απάντηση του Αμερικανού πρέσβη στην Ελλάδα και ανήσυχος έσπευσε να ενημερώσει τον Κίσινγκερ ότι ο Γερμανός φίλος του λίγο-πολύ εξαπατήθηκε από τον Σπύρο Σημίτη, αφού ο αδελφός του, ο σημερινός πρωθυπουργός, είναι ένας ταραξίας, που πολεμά την... ελληνική κυβέρνηση. Με λίγα λόγια, σημειώνει, πρόκειται για έναν βομβιστή.

Ο κ. Ελιοτ συνόδευσε το σημείωμα του με ένα σχέδιο απάντησης του Κίσινγκερ προς τον κ. Gaus, στο οποίο υπογράμμιζε με ωμό τρόπο ότι ο σύμβουλος Εθνικής Ασφάλειας «δεν μπορεί να βοηθήσει», λόγω της ανατρεπτικής δράσης του Κώστα Σημίτη. Στο πρώτο σχέδιο απάντησης, ο Κίσινγκερ έγραφε συγκεκριμένα τα εξής:

«Αγαπητέ κύριε Gaus, Ελαβα την επιστολή σου της 1ης Αυγούστου, στην οποία εσωκλείεις την παρακλήση του καθηγητή Σπύρου Σημίτη να πράξω ό,τι μπορώ και ό,τι είναι δυνατόν μέσω της πρεσβείας μας στην Αθήνα, για τον αδελφό του, Κωνσταντίνο.

Εχω διερευνήσει την

υπόθεση. Οι πληροφορίες μας για τον τόπο όπου βρίσκεται και τη δραστηριότητά του είναι ομιχλώδεις.

Αντιλαμβανόμαστε, πάντως, ότι η ελληνική κυβέρνηση τον αναζητά διότι έχει αναμειχθεί, μαζί με άλλους, σε τοποθετήσεις βομβών στο κέντρο της Αθήνας.

Υπό αυτές τις περιστάσεις, δυστυχώς, λυπάμαι αλλά φαίνεται ότι είναι ελάχιστα αυτά που θα μπορούσα να κάνω. Σε περίπτωση που έχουμε πληροφορίες που θα μας επέτρεπαν να ασχοληθούμε ξανά με το θέμα, να είστε βέβαιοι ότι θα το πράξουμε.

Και εγώ, θυμάμαι με ικανοποίηση την τελευταία μας συνάντηση και σου εύχομαι κάθε επιτυχία στη νέα σου θέση.

Με εκτίμηση
Χένρι Κίσινγκερ»

Μόλις φτάνει το σημείωμα του Θιόντορ Ελιοτ στον Λευκό Οίκο, παραδίδεται στο γραφείο του Κίσινγκερ. Ο βοηθός του, Χάρολντ Σόντερς, αφού μελέτησε την εισήγηση του Ελιοτ, αποφάσισε να περικύψει τις αναφορές στις βομβιστικές επιθέσεις, καθώς θα αποδεικνυόταν - ακόμα μία φορά - ότι η Ουάσινγκτον αποδεχόταν τις δικαιολογίες των συνταγματαρχών, που γέμισαν τις φυλακές με δημοκρατικούς πολίτες των οποίων το μοναδικό «έγκλημα»

ήταν ότι διαφωνούσαν και μάχονταν τη χούντα.

Ο κ. Σόντερς γνώριζε καλά την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα και συχνά αναζητούσε την ευκαιρία για να ενημερώσει τον Κίσινγκερ.

Και τηλεφώνημα

Αποφασίστηκε, λοιπόν, να μην απαντηθεί η επιστολή του Γερμανού δημοσιογράφου, καθώς νέες «πληροφορίες» από την Αθήνα εμφάνιζαν τον κ. Σημίτη να ηγείται ανατρεπτικής οργάνωσης. Ο κ. Gaus επανήλθε τηλεφωνικά απάντησε τη φορά και ζήτησε από την ιδιαίτερα του Κίσινγκερ να τον διευθετήσει τηλεφωνικό ραντεβού με τον σύμβουλο Εθνικής Ασφάλειας. Ενημερώθηκε ο κ. Σόντερς, ο οποίος, στις 2 Οκτωβρίου 1969, συνέταξε ειδικό memo προς τον Κίσινγκερ, με το οποίο εισηγούνταν άμεση απεμπλοκή από το θέμα το συντομότερο δυνατόν, με τη δικαιολογία ότι ο Κ. Σημίτης καταζητείται από τη χούντα. Εγγραφε σχετικά: «Ο Gunter Gaus, ο νέος αρχισυντάκτης του Der Spiegel, σου έγραψε και σου ζήτησε να κάνεις ό,τι μπορείς για έναν Έλληνα (σ.σ. τον κ. Σημίτη), ο οποίος έχει προβλήματα, με δική του υπαιτιότητα, με την κυβέρνηση της Αθήνας. Υπό τις περιστάσεις - η πρεσβεία μας πιστεύει ότι το συγκεκριμένο άτομο είναι στον κατάλογο καταζητούμενων στην Αθήνα - ελάχιστα μπορούμε να πράξουμε».

Επρόκειτο για πάγια τακτική

Δεν είναι μόνο τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ που αρνήθηκε προκλητικά να βοηθήσει ο Κίσινγκερ τις μαύρες μέρες της δικτατορίας. Ένα χρόνο μετά, στις 17 Νοεμβρίου 1970, ο ελληνικής καταγωγής Αμερικανός υπάκουος, Νώντας Βλαχόπουλος, που διέμενε στο Σικάγο, έστειλε επείγον τηλεγράφημα στον πρόεδρο Ρίτσαρντ Νίξον και τον παρακαλούσε να δώσει εντολή στον σύμβουλο Εθνικής Ασφάλειας να παρέμβει επειδή κινδύνευε η ζωή του Νίκου Κωνσταντόπουλου, σημερινού προέδρου του Συνασπισμού. Ο κ. Βλαχόπουλος έστειλε σήμα κινδύνου και προειδοποιούσε ότι εάν δεν γινόταν κάτι άμεσα, ο κ. Κωνσταντόπουλος θα πέθαινε. Σημείωνε μάλιστα με εκδηλη ανησυχία ότι οι φυλακές στις οποίες κρατούνταν ο εξάδελφός του, δεν είχαν χτιστεί για ανθρώπους, αλλά για ζώα. Ο Κίσινγκερ απαξίωσε να ασχοληθεί προσωπικά. Στις 22 Δεκεμβρίου 1970, μέσω της ιδιαιτέρας του, παραπέμπει το τηλεγράφημα στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ. Αναλαμβάνει την υπόθεση ο Ρότζερ Ντέιβις, τότε βοηθός υφυπουργός Εξωτερικών (σ.σ.: Στις 9 Ιουλίου 1974 είχε αναλάβει επικεφαλής της αμερικανικής πρεσβείας στη Λευκωσία. Στις 15 Αυγούστου του ίδιου έτους έπεσε νεκρός από σφαίρες αγνώστων, μέσα στο κτίριο της πρεσβείας). Παραμονή Πρωτοχρονιάς, στις 31 Δεκεμβρίου 1970, ο Ντέιβις απαντά στον κ. Βλαχόπουλο, αφού προηγουμένως είχε πληροφορηθεί από την Αθήνα, ότι «ο Κωνσταντόπουλος είναι κομμουνιστής». Δεν μπορούμε να πράξουμε τίποτα, γράφει ο κ. Ντέιβις. Και προσθέτει: Και δεν είναι πρόπον για την κυβέρνηση των Ην. Πολιτειών να αναμειχθεί σε ένα θέμα που είναι ξεκάθαρα εσωτερική υπόθεση της Ελλάδας, και που αφορά το κατηγορητήριο εναντίον ενός Έλληνα πολίτη, το οποίο είναι σύμφωνο με τους νόμους της ελληνικής κυβέρνησης. Ο Ντέιβις, σε συνεννόηση με το Εθνικό Συμβούλιο Ασφάλειας, εισηγάει στον κ. Βλαχόπουλο να απευθυνθεί στον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό. Πρέπει να σημειωθεί ότι την εποχή εκείνη, η χούντα είχε εκδώσει τον αντιπρόσωπο του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού από την Ελλάδα...